

TOM VANDENDRIESSCHE: DE POLITICUS DIE NIEMAND KENT

Van de loodgieterij naar

Twee West-Vlamingen beginnen maandag in het Europees Parlement aan een nieuw politiek jaar. Naast gewezen minister-president Geert Bourgeois (N-VA) is er ook Tom Vandendriessche, een 40-jarige Vlaams Belanger die tot zijn eigen verrassing Europarlementslid werd. Een portret van de politicus die niemand kent.

DOOR OLIVIER NEESE

300 euro. Dat budget spendeert Tom Vandendriessche in mei aan zijn verkiezingscampagne. Omdat hij als eerste opvolger op de Europese lijst van Vlaams Belang niet rechtstreeks verkozen kan worden, gebruikt de Bruggeling enkel de bijdrage die elke kandidaat uit de partijkas krijgt. Het komt net overeen met de prijs voor een banner op het rechtse onlinemedium SCEPTR, waar hij in het verleden al schrijfsels voor leverde. Verder geen folders, affiches of marktbezoeken. Ondanks de minime campagne krijgt de 40-jarige Bruggeling 68.3299 voorkeurstemmen achter zijn naam. Ter vergelijking: Tom Vandenkendelaere, uittredend Europarlementslid voor CD&V uit Roeselare, raakt met 33.775 nog niet eens aan de helft. Ook het Vlaams Belang doet het beter dan verwacht en haalt drie Europese zetels binnen. Een van de verkozenen, Patsy Vatlet, kan niet gemist worden als penningmeester van de partij en zetelt niet. Tom Vandendriessche mag haar plaats innemen.

FACEBOOK-RECORD

Wie is Tom Vandendriessche? Zelfs in zijn eigen Brugge kennen maar weinigen hem. "Het is niet een man die de markten afschuimt of nog blijft plakken op café", zeggen lokale mandatarissen. "Veel liever zit hij thuis partijteksten te schrijven, presentaties voor te bereiden of Franse boeken te lezen. Een intelligent man, een waardevol en belangrijke pion achter de schermen. Als vertrouweling van voorzitter Tom Van Grieken schreef hij, samen met Wouter Vermeersch uit Kortrijk, het nieuwe socio-economische verhaal van onze partij." Ook politieke opposanten wijzen op zijn intelligentie. "In debatten vertelt hij goed door-dachte zaken. Het is geen toogpraat."

Tom Vandendriessche staat ook mee aan de tactische tafel wanneer de partij besluit om tijdens de campagne *all-in* te gaan op Facebook, of rechtstreekse communicatie met de kiezers. "We spendeerden nog meer aan advertenties dan de bedragen die in de media circuleren", zegt hij zelf. "Van Facebook kregen we zelfs een bericht dat geen enkele politieke organisatie ooit meer advertentieruimte bij hen had gekocht dan wij. Zelfs niet in de VS. Kicken!"

Mede- en tegenstrevers zeggen: "Tom – jong, strak in het pak en haar in de gel – is de belichaming van het nieuwe Vlaams Belang, een verpersoonlijking van de nieuwe generatie extreemrechts."

ZWARTE ZONDAG

Op de identiteitskaart van Tom Vandendriessche staat Leuven als geboorteplaats. Op die van zijn twee oudere zussen exotische steden als Taipei en Rio. "Onze ouders deden ontwikkelingssamenwerking voor de UNO, hoofdzakelijk in Taiwan en Brazilië", vertelt hij zelf. "Eenmaal mijn zussen schoolgerechtigd waren, keerden mijn ou-

ders terug naar België. Omwille van hun werk in Brussel settelden ze zich in Leuven. Toen ik zes was, ging mijn vader aan de slag als financieel directeur in het Europa-college in Brugge, waardoor we verhuisden en assimileerden tot Bruggelingen." Al op heel jonge leeftijd raakt Tom Vandendriessche geïnteresseerd in de politiek, hoewel het thema thuis aan de keukentafel amper ter sprake komt. Op zondagmorgen geen tekenfilms voor hem, maar wel De Zevende Dag. "Zwarte Zondag, toen het

tegenreacties van organisaties als Blokbuster", schetst een ervaren partijgenoot het. "Dat kwam als eens tot confrontaties, ja."

'MIGRANTEN BUITEN'

Tijdens zijn hogere studies blijft Tom Vandendriessche actief bij zeer rechtse middens. Eerst is hij lid van het NSV (Nationalistische Studentenvereniging), daarna bij het VSB (Vlaamse Studentenbond). Die hangt de stad vol affiches met 'Europa blank' en 'Migranten buiten'. Verantwoordelijke uitgever op de pamfletten: Tom Vandendriessche. "Moest dat zo geweest zijn, moet je daar niet veel achter zoeken", reageert hij. "Iemand zal die affiches gemaakt hebben en de naam van de vicepraeses erop gezet hebben. Mijn naam wil ik niet aan zulke boodschappen verbinden. Die verenigingen gingen trouwens niet de richting uit die ik zelf wilde. Je boodschap mag radicaal zijn, maar de manier waarop

Tom Van Den Driessche haalde als KVHV-voorzitter onder meer Jean-Marie Le Pen naar Gent. (foto Belga)

Vlaams Blok in 1991 voor het eerst doorbrak, herinner ik me nog levendig. Ik vond het fantastisch. Dat rebelse, dat nieuwe, die duidelijkheid in de standpunten." Op zijn vijftiende sluit hij zich aan bij het Vlaams Blok. "Op 23 december 1993", debiteert hij, alsof hij het over zijn trouwdatum heeft. "Eerst had ik infopakketjes opgevraagd, die mijn ouders in de vuilbak wilden gooien. (lacht) Zij komen uit traditionele, katholieke CVP-middens – vader komt uit Roeselare, moeder uit Antwerpen – en waren er absoluut tegen."

Bij de KSA van Kristus Koning in Brugge maakt hij kennis met het verenigingsgevoel en leiding nemen. Om zich te manifesteren blaast hij het Vlaams en extreemrechtse NJSV (Nationalistisch JongStudentenVerbond) nieuw leven in. Bij deze organisatie, die bij het ontstaan eind jaren zeventig nog VSAG (Vlaamse Scholieren Aktie Groep) heette, zetten onder meer oprichter Filip Dewinter en Frank Vanhecke hun eerste activistische stappen. In de periode 1994-1997 is er grote animo tussen links en rechts, niet zelden met verbaal en zelfs fysiek geweld. "Bij elke meeting die het Vlaams Blok toen organiseerde, kwamen er

je die uit moet deftig zijn en binnen de regels van het democratisch spel vallen." Een tactiek, zeggen zijn tegenstanders. "Tom besepte heel vroeg dat hij met een imago van straatvechter niet veel zou kunnen bereiken", klinkt het steeds. "Hij is extreemrechts en durft te provoceren, maar hij is intelligent genoeg om te weten waar de grens ligt. Onderschat hem niet, het is een man met een langetermijnplan."

In tijden waarin Facebook, Twitter en andere sociale media nog niet bestaan, wordt er online gediscussieerd op forums. "Daarop was Vandendriessche zeer actief", vertelt een studiegenoot. "Als je die berichten nu herleest, merk je dat hij extreem is maar binnen de grenzen blijft. Provoceren, maar net niet te veel."

WEDDENSCHAP MET VAN ROSSEM

In 1999 sluit Tom Vandendriessche zich aan bij het KVHV (Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond), waarvan hij van 2001 tot en met 2004 praeses is. Hij blaast de studentenclub nieuw leven in. "Er was een rijke traditie, maar nog slechts vijf man lid en 52 euro in de kassa. Drie jaar later telden we een man of 50 en hadden we

BIO

Tom Vandendriessche

PRIVÉ

Geboren op 27 oktober 1978 in Leuven. Verhuisde op zijn zesde naar Brugge. Woont nu met zijn vrouw en twee jonge zonen in het Brugse centrum.

OPLEIDING

Werd licentiaat politieke wetenschappen en daarna master of science in bedrijfseconomie aan de Universiteit Gent.

LOOPBAAN

Startte in 2005 als management trainee bij Katoen Natie. Was vervolgens business process engineer bij MOD Bestuurszaken, stadmedewerker kwaliteitszorg bij de Hogeschool Gent, business analyst bij Kind en Gezin en intern auditeur bij Audio. Werd daarna externe auditeur bij Audit Vlaanderen en startte tegelijk een eigen loodgietersbedrijf op.

Stapte eind 2016 in de politiek, eerst als adviseur en later als woordvoerder van de ENV-fractie.

Is sinds zijn 15de lid bij Vlaams Blok/Vlaams Belang. Stond in 2000 als jongeling op de lokale VB-lijst van Frank Vanhecke. Kreeg in mei als eerste opvolger op de Europese lijst van Vlaams Belang 68.3299 voorkeurstemmen. Volgde de verkozen Patsy Vatlet op, die haar EU-zitje niet opnam.

Slagen en verwondingen? Dat verhaal achtervolgt mij al 20 jaar, enkel en alleen om mijn reputatie te schaden

30.000 euro omzet." Tijdsgenoten zeggen dat hij hard zijn stempel drukte. "Onder zijn bewind schoof het KVHV, waar vroeger ook CD&V'ers lid van waren, naar uiterst rechts op", klinkt het. "Je mag zeggen dat het KVHV de rol van het NSV overnam."

In de strijd tussen linkse en rechtse studentenverenigingen zijn onderlinge aantijgingen en pogingen om elkaars erkenning af te nemen schering en inslag. Weinig beweringen kunnen echter hard gemaakt worden. "Dat heeft me ooit 500 euro van Jean-Pierre Van Rossem opgeleverd", zegt Tom Vandendriessche. "Er werd verteld dat het

het Europees Parlement

Tom Vandendriessche, volgens vriend en vijand de verpersoonlijking van het nieuwe extreemrechts. (foto Davy Coghe)

KVHV geld zou krijgen van het Vlaams Blok. Jean-Pierre Van Rossem sprak zelfs over 10.000 euro. Ik gaf hem alle documenten en mappen om het te bewijzen, maar als het hem in een maand niet zou lukken, moest hij ons 10.000 euro. Hij ging akkoord, maar moest toegeven dat hij verkeerd was ingelicht. Hij trok zijn portefeuille open, gooide een briefje van 500 euro op tafel en zei: *kom, we gaan niet zeveren en wat praten over politiek*. Ik heb nog een hele middag samengezeten. En een maand kunnen feesten met die 500 euro.” (lacht)

OPSCHORTING VAN STRAF

De rivaliteit tussen links en recht komt ook dan soms tot handgemeen, zoals in februari 2000 aan het studentenrestaurant in de Gentse Overpoortstraat. Samen met Tanguy Veys deelt hij er VB-pamfletten uit. Iets verder staan linkse studenten met een vuilniszak, waar de mensen de flyers meteen in kunnen deponeren. Het komt tot duw- en trekwerk, waarvoor Veys en Vandendriessche voor de rechtbank moeten verschijnen voor slagen en verwondingen. In eerste aanleg krijgt Vandendriessche een celstraf van één maand en een boete van 15.000

frank, in beroep krijgen ze opschorting van straf. Een passage die Tom Vandendriessche van zijn Wikipedia-pagina probeert te weren. “Het ging om een scheur van vier centimeter in een jas”, reageert hij. “Het enige oogmerk waarom dit verhaal na bijna 20 jaar herhaald blijft worden, is om mijn reputatie te schaden. Ik realiseerde later een carrière op hoog niveau. Dat was niet mogelijk als je niet over een blanco strafregister zou beschikken.”

CHAMPAGNE

“Bij het KVHV was hij dé baas”, klinkt het bij studiegenoten. “Als je met hem op café zat en er kwamen leden toe, behandelden ze hem met ontzag.” Exemplarisch voor de hiërarchie: onder zijn bewind wordt de oude traditie geïntroduceerd, waarbij enkel de praeses nog een breed lint krijgt en de andere leden een dunner exemplaar. “Leden moesten trots zijn op de kleuren, niet op hun positie”, zegt Tom Vandendriessche. “En overal, van politiek tot in de sport, maakt de elite het verschil.” Daarom hangen aan de linten een grote metalen knop en heerst er op activiteiten een dresscode, zoals het dragen van een pak en de typeren-

de pet. In plaats van het academiejaar te openen met pakweg een tequila-fuif doet het KVHV dat met een champagneparty, waarbij nieuwe leden een fles bubbels kregen. Studiegenoten: “Daarbij keek hij bewonderend naar de Duitse en Oostenrijkse studenten, die in stijlvolle herenhuisen of kastelen zaten. Dat was ook zijn droom.”

De Vlaams-conservatieve studentenvereniging haalt onder zijn leiding meermaals het nieuws door debatten te organiseren met bekende Vlaamse Blokkers en zelfs met Jean-Marie Le Pen. Die lokken zo veel protest uit dat de politie moet komen om de orde te handhaven of dat er in extremis nog een nieuwe locatie gezocht moet worden. Ook binnen het overkoepelende Politiek en Filosofisch Konvent (PFK) durft Tom Vandendriessche provoceren. Wanneer de overschotten van de subsidies verdeeld worden onder de verschillende verenigingen, brengt Vandendriessche een ijsemmer en fles champagne mee. “Kom, laten we de restjes verdelen”, klinkt het, wetende dat het KVHV al hun subsidies opgesoupeerd hebben en dus geld zullen krijgen van de meer spaarzame verenigingen.

Dat Tom Vandendriessche – die nog steeds

lid is van het KVHV en als voorzitter van de beheerraad de financiën en algemene strategie opvolgt – in de partijpolitiek zal stappen, staat dan al in de sterren geschreven. “Naar mijn gevoel heeft het zelfs lang geduurd”, zegt een partijgenoot. “Waarom? Een loopbaan starten door expliciet Vlaams Blokker te zijn: het was toen niet evident.” Een andere partijgenoot: “Het is ook de periode dat de partij intern verdeeld is.”

LOODGIETER

Na zijn studies politieke wetenschappen en bedrijfseconomie aan de Universiteit Gent start hij zijn loopbaan bij Katoen Natie van

Dankzij mij heeft ook Dries Van Langenhove het diploma van loodgieter

Fernand Huts, niet toevallig een ex-KVHV'er. “Ik schreef hem een brief en drie dagen later stond ik op de kade zakken van 25 kilo te verslepen. Bij dat bedrijf moest je het hele proces leren kennen vooraleer je leiding kon geven.” Verschillende korte werkervaringen in de publieke sector wisselen zich daarna af, waarop hij in 2014 een eigen loodgietersbedrijfje uit de grond stampt, op het adres van het KVHV. “Het idee kwam tijdens mijn eigen verbouwing. Ik moest 4.500 euro betalen voor een nieuwe verwarmingsketel, terwijl die in Sluis 2.000 euro goedkoper was. Ik maakte een businessplan: 150.000 ketels installeren per jaar, waarbij elke ketel 4.000 euro gemiddeld kost en er telkens 2.000 euro marge is. Ik had loodgieters nodig. Aan KVHV-leden vroeg ik om loodgieterij te volgen, een cursus die ik zelf ook nog heb gedaan. Dat werkte inspirerend voor nieuwe leden. Waarom denk je dat ook een Dries Van Langenhove het diploma van loodgieter heeft?” Het bedrijf boert goed en wordt door Unizo Oost-Vlaanderen tot Startende Onderneming van het Jaar verkozen.

BLIJVEN ZITTEN

Na twee jaar laat hij het bedrijf over om op vraag van Vlaams Belang-voorzitter Tom Van Grieken – die hij kent uit zijn studentenperiode – voluit voor de politiek te gaan. Eind 2016 start hij als medewerker van de ENV-fractie, waartoe het Vlaams Belang behoort. Daarin zitten ook de extreemrechtse partijen Front National, Lega Nord, PVV... Het laatste jaar is de Bruggeling woordvoerder en persattaché, tot hij in mei een zitje in het Europees Parlement krijgt.

Op zijn eerste dag laat hij zich meteen opvallen, door samen met zijn collega's niet recht te staan maar ostentatief achter een Vlaamse vlag te blijven zitten wanneer het Europese volkslied wordt gespeeld. “Dat is geen symbool voor ons, wij zijn tegen Europa als superstaat”, klinkt het. “Ik wil vooral een zeer waardevol parlementslid zijn. Nu haalde ik van op een onverkiesbare plaats meer voorkeurstemmen dan vier van de twaalf uittreedende Vlaamse EU-parlementsliden, zonder noemenswaardige campagne. Dat belooft voor 2024...”